

VNDE IDOLVM DICATVR.

Diophanes, Lacedæmonum autor, libros scripsit antiquitatum xiiii. in quibus ait Syrophane Aegyptium familia substantiâq; locupletē filium genuisse, quē uoluit enormis substantiæ successorē ineffabili, ultra quā paternitas exigebat affectu erga filium deditum. Isq; dum aduersis fortunæ incursibus raperetur, patri crudele geminæ orbitatis dereliquit elogium, & ut posteritati perpetuale suffragium denegasset, & substantiæ propagandę subitam interceptionē obiceret. Quid igitur faceret, aut foecunda paternitas hac sterilitate damnata, aut felix substantia in successione curata, parum erat non habere, quod habuit, nisi etiam esset, qui obtineret quod reliquit. Deniq; doloris angustia, quæ semper inquit necessitatis solacium filii sibi simulachrum in ædibus instituit. Dumq; tristitiæ remedium quærit, seminatū potius doloris inuenit, nesciens quod sola sit medicina miseriarū obliuio. Fecerat enim ille, unde luctus resurrectionis in dies acquireret, nō in quo luctus solatium inueniret. Deniq; idolum dictum est idodinū, quod nos latine species doloris dicimus. Namque uniuersa familia in domini adulationē, aut coronas plectere, aut flores inferre, aut odoramenta simulachro succendere consueuerat. Nonnulli etiam seruorum culpabiles domini furiam euitantes ad simulachrum profugi ueniam merebātur, & quasi salutis certissimo collatori, florum aut thuris offerebant munuscula, timoris potius effectu quā amoris affectu. Deniq; huius rei non immemor & Petronius ait, primus in orbe deos, fecit timor. Nam & Mintanor musicus in Chromatopion libro musicæ artis, quē scripsit ait, Dominum doloris, quē prima conpuctio humani finxit generis, exin in ueteratus error, humanis pedetentim confertus disciplinis, baratro quodam sæuæ crudelitatis prolabitur.

Saturnus.

Saturnus Pollucis filius dicitur, Opis maritus senior, uelato capite falcem gerens, cuius uirilia abscisa & in mare proiecta Venerem genuere. Itaq; quid sibi de hoc philosophia sentiat audiamus. Tum illa. Saturnus primus in Italia regnum obtinuit, hicq; per annone prerogationē ad se populos attrahēs à saturando dictus est Saturnus: Opis quoq; uxor, eo quod opem esurientibus ferret dicta est, Pollucis etiam filiū, siue à pollēdo, siue à pollucibilitate, quam nos humanitatem dicimus. Vnde & Plautus in comœdia Epidici ait, Bibite, pergræcamini pollucibiliter. Velato uero capite ideo fingitur, quod omnes fructus foliorū obnupti tegantur umbraculo. Filios uero suos comedisse fertur, quod omne tempus quodcunq; gignit, cōsumit. Falcem etiam fert non immerito, siue quod omne tempus in se uergat, ut curuamina falcium, siue propter fructū, unde etiam & castratus dicitur, quod omnes fructuum uires abscisæ atq; in humoribus uiscerū ueluti in mare proiectæ, sicut illic Venerem, ita & libidinem gignant necesse est. Nam & Apollophanes in epico carmine scribit Saturnum quasi sacrum *ω̄ν*, *ω̄ς* enim græce sensus dicitur, aut satorem *ω̄ς*, quasi diuinum sensum creantem omnia, cui etiam quatuor filios subiiciunt, primū Iouem, secundū Iunonem tertium Neptunum, quartū Plutonem, & quasi Poli filium quatuor elementa gignentem, id est, primum Iouem ignem, unde & *Ζεὺς* græce dicitur, *Ζεὺς* enim græca significatione siue uita siue calor dici potest, siue quod igne uitali animata omnia dicerentur, ut Heraclius uult, siue quod hoc elementū caleat, secundū Iunonem, quasi aërem, unde *ἄρ* græce dicitur, & quamuis aërem masculū ponere debuerint, tamen ideo soror est Iouis, quod hæc duo elementa sibi sunt ualde consocia. Ideo Iouis & coniugem, quod maritatus aër igne feruescat. Nā & Theopompus in Cypriaco carmine, et Hellanicus in Diosphilologia, quam descripsit, ait Iunonem ab Ioue uinctā catenis aureis, & degrauatam incudibus ferreis. Illud nihilominus dicere uolentes, quod aër igni cœlesti coniunctior duobus deorsum elementis misceatur, id est, aquæ & terræ, quæ elementa duobus superioribus grauiora sunt.

Neptunus